

Kultur

Omöjligt att Hata Göteborg

Film: Hata Göteborg
Regi: Robert Lillhonga
Med bland andra: Andreas Karoliusen, Nicolaj Schröder, Alexander Stocks.
Visas på Palladium, 9, 10 & 11 september

Nic Schröder övertygar som den gängledande sociopaten Mitander i Hata Göteborg.
Foto: MIKAEL SANDSTRÖM

MAN ASSOCIERAR ofrånkomligt till förra årets mest överraskande svenska film *Farväl Falkenberg* när man hör titeln *Hata Göteborg*. Båda filmerna kan också sägas vara själva definitionen av lågbudgetfilm och de kretsar dessutom i bägge fallen kring ett gäng grabbar i 20-årsåldern som är på väg att glida isär när världen utanför det egna, välpinkade reviret öppnar sig. Men där upphör också likheterna. För om *Farväl Falkenberg* var poesi, är *Hata Göteborg* kropp och spelglädje som smittar av sig ända till bakre raden i biosalongen.

Gängets ledare i Hata Göteborg är Mitander (lysande spelad av Nic "Hej, hej sommar och Hej, hej Monica" Schröder). Han bär på så mycket hat och förakt mot alla som inte är och tycker som han att det både räcker och blir över för hela den huliganfirma som han strävar efter att bli en del av.

Filmens berättare Johan (Andreas Karoliusen) slits mellan följarna Mitander och nykomlingen, göteborgaren Isak (Alexander Stocks). Isak

är allt som Mitander inte är. Avslappnad, tillbakalutad, fördomsfri. Han vill bara ha en kul stund, även om det är med esteterna som lyssnar på alternativpop. Några som Mitander med sin ruffiga arbetarbakgrund föraktar. Isak lämnar ett avtryck i gruppen som sätter såväl hierarkin som synen på livet i gungning. Till sist finns det ingen annan utväg än konfrontation.

VISST ÄR BÅDE dialogen och skådespeleriet stiltigt emellanåt, och visst kan klassmotsättningarna kännas aningen konstruerade. Men det spelar ingen roll. För allt är genomfört så utan ångslan, så befriande lössläppt och humoristiskt, att man mer än gärna köper även skavankerna.

Andreas Westergren

Varm, stillsam och värdig

Film: Venus
Regi: Roger Michell
Med bland andra: Peter O'Toole, Leslie Phillips, Jodie Whittaker och Vanessa Redgrave.
Visas på Filmstaden från den 10/9

Tillsammans. Maurice (Peter O'Toole) och den unga Jessie (Jodie Whittaker) utvecklar ett speciellt förhållande i Venus.
Foto: ATLANTIC

ROGER MICHELL som bland annat gjort *Notting Hill* fortsätter sitt samarbete med författaren **Hanif Kureishi**. De fortsätter också vad de påbörjade i sin förra film, *The Mother*, där de diskuterade ämnen som åldrande och attraktion över åldersgränserna.

I Venus får vi följa den äldrande skådespelaren Maurice Russell (**Peter O'Toole**) på sin väg mot en allt skröpligare tillvaro. Gode vännen Ian (**Leslie Phillips**) får plötsligt en oväntad inneboende, den unga, ganska odrägliga systerdottern Jessie (**Jodie Whittaker**) som ska hjälpa till i hushållet. Hos Maurice väcks oväntade känslor för den unga damen och snart utvecklar de ett väldigt speciellt förhållande, som för Maurice del bygger på de vemodiga, nostalgiska känslorna över ett liv som snart är över.

VENUS ÄR ETT VARMT och stillsamt drama med en stor portion humor. Skildringen av det obehagliga åldrandet

är uppvägt av en dräplig, svart och mycket engelsk humor som ständigt vilar över den lågmälda berättelsen.

Om detta blir hans sista film är det den perfekta avskedsfilmen för store Peter O'Toole, det känns som att den är skriven enbart med honom i åtanke. Han är verkligen briljant i rollen som han inneburit hans karriärs åttonde Oscarnominering för bästa huvudroll. Dessutom får man chansen att se honom spela mot ytterligare en av Englands bästa skådespelare av den äldre generationen, **Vanessa Redgrave**.

Jonas Henningsson

Ann Edholm hör till samtidens mest kända konstnärer i Sverige. Internationellt har hennes målningar presenterats i mängder av utställningar. Hon har arbetat som professor i måleri vid Kungliga Konsthögskolan och på konsthögskolan Valand i Göteborg. Nu ställer hon ut i Växjö. Tina Persson har träffat henne.

En prick betyder så mycket

Ann Edholms måleri relaterar alltid till något

JAG TRÄFFAR Ann Edholm dagen före vernissagen på Galleri Bo Sverdén i Växjö. Hon har kört bil från Stockholm ner till Växjö. Hon är klädd i svart och har en vaksam blick. Inte ett spår av trötthet märks, hon säger att det var en skön resa. Utställningen är just hängd, stramt och sparsamt. Gult, ljusblått och svart är de dominerande färgerna. Geometriska former, Musse Pigg-öron och svar-ta rektangulära öppningar i fält av blått. Ann Edholm kan upplevas som en svår konstnär. Att ställas inför hennes bilder betyder kanske motsatsen: bilderna ställer sig inför betraktaren.

HON HAR SAGT att hon vill att hennes bilder ska kunna spetsa betraktaren. Det kan låta otäck. När jag frågar Ann Edholm, som beskrivits som abstrakt expressionist, konkretist och även minimalist, hur hon själv vill beskriva sin konst svarar hon utifrån serietecknarens perspektiv: – Jag var tidigt jätteintresserad av konstruktivism och ritade mycket serier när jag var ung, och det har jag på sätt och vis fortsatt med. Serieteckning är för mig väldigt realistiskt. Som Musse Pigg. Det är en typ av verklighet. Det jag gör är realistiskt och rent figurativt. Att Ann Edholms bilder skulle vara rent föreställande kan ju kännas en aning provocerande.

"Flera har försökt punktera någonting hos mig. Jag beklagar att det fortfarande inte finns lika mycket utställningsutrymmen för kvinnor, men det har blivit bättre."

tar. Det kan vara ett ord eller en mening. Det absolut viktigaste för mig, fortsätter hon, är blicken och könet.

Alla dessa öppningar och hål som kan betyda så olika saker, är det ditt uppror? – Ja, uppror mot den abstrakta konst som inte fick handla om något! Som inte fick ha några namn; jag stod inte ut med alla nej. Modernismen har handlat så mycket om nejsägande och ovilja mot upprepanden. Men nu när vi gått förbi modernismen kan man fråga sig om vi inte går in i en mer associativt, lekande och bollande, mera kvinnlig kontext och samhälle.

Ann Edholm säger att hon är uppväxt med manliga konstnärer i en manlig omgivning. – Jag har ofta hamnat mittemellan: suspekt för kvinnorna och inte riktigt rumsren hos männen. Flera har försökt punktera någonting hos mig. Jag beklagar att det fortfarande inte finns lika mycket utställningsutrymmen för kvinnor, men det har blivit bättre.

Hon nämner två stora inspiratörer: den tidigt bortgångna **Eva Hesse**; hennes skulpturer och dagboksanteckningar, och den franska konstnären **Louise Bourgeois**. – Ord och seende hör ihop, menar Ann. – En prick kan vara så mycket, säger hon. Men det är sant; jag måste ha en utgångspunkt, en idé och en riktning när jag star-

PÅ MÅNDAG: Svensk maffia.

Ann Edholm. Just nu ställs hennes konst ut på Galleri Bo Sverdén i Växjö.

Foto: URBAN NILSSON

Det är grönländska för att vara också, med en renässansens **Rafaelmålning** som Ann Edholm skruvat till. Så, där har vi Musse Pigg igen. Från ett stadium till ett annat. Ett lekfullt allvar. – Ribban ligger alltid högt, säger Ann Edholm. Nu i höst ska jag ta nästa steg, jag har massor med skisser och jag vill utmana mig själv, gå vidare. Hon säger att hela hennes

måleri handlar om att finnas till, göra sig verklig. – Jag vill gå tillbaka till att arbeta med minnen, driva måleriet till att det blir ett subjekt, att det är en kropp. Ann Edholm verkar trivas med att arbeta hårt. Drivkraften kommer i relaterandet, säger hon, till alla som har gjort något. Hon nämner som exempel **Tyra Lundgren**, vars ateljé hon själv har arbetat i.

I Lid, utanför Stockholm, där hon bor hinner hon likväl odla, ta hand om katten och laga god mat tillsammans med maken **Tom Sandqvist**.

Tina Persson

Utställningen med Ann Edholms målningar på Galleri Bo Sverdén pågår till och med den 28 september.

Två ikoner skildras

DE HAR SAMMA slags frisyra, de två ikonerna med total konstnärlig integritet, rebeller mot makten som hamnar i kris mitt i karriären, **Rembrandt** på 1640-talet, **Bob Dylan** mot slutet av 1960-talet.

Filmfestival: Venedig

Peter Greenaways *Nightwatching* om Rembrandt och **Todd Haynes** *I'm not there*, den första spelfilmen om Bob Dylan tävlar båda om Gulddjeonet på den 64:e filmfestivalen i Venedig som avslutas i dag. I den amerikanske regissören Todd Haynes film handlar det om Bob Dylan och "det andra Amerika", det icke-officiella som protesterar mot Vietnamkriget på 1960-talet, som lyssnar på **Martin Luther King** och medborgarrättsrörelsen, vars tankar och känslor kanaliseras genom Bob Dylan. Filmen har en fragmentarisk form med en rad skådespelare som gör olika sidor av Dylans person. Det blir snabba kast mellan olika tidsepoker med fokus på 1960-talets emblematiske demonstrationer, protestsånger, konst och mode. Allt interfolierat med Dylans musik som soundtrack vilket skapar intensitet i filmen. Dylans karriär hamnar i kris när han börjar ifragasätta sitt arbete, samtidigt som han retar gallfeber på politiska makthavare med sin konsekventa attityd av outsider.

TODD HAYNES film av en ikon och en tidsanda är en av de bästa och mest intressanta i det officiella tävlingsprogrammet på årets festival. Peter Greenaways *Nightwatching* handlar om den mest berömda konstnären i Europa, Rembrandt (spelad av Martin Freeman). Då filmen börjar är han på toppen av sin karriär, men sa tackar han ja till att måla ett gigantiskt grupporträtt av ledande politiker och affärsmän som representerar den absoluta makten i Europa. Det blir en vändpunkt i Rembrandts liv och arbete eftersom makten vill hämnas på honom för hans målning. Den indikerar usla karaktärer, mord och annat.

FILMENS FOKUS på problematiseringen av konst och metakunst är typiskt för Greenaway, sex och död likaså. Som konsthistoriker blir man euforisk inför all kunskap och skönhet som finns i filmen med en Freeman som är mycket porträttnik Rembrandt. Dock förlorar filmen energi genom att bli för mycket teatral historisk tablå. Men frågorna om konstens roll i samhället sträcker sig in i var egen tid.

Ingela Brovik

Vik kulturredaktör
Andreas Westergren
Tel 0470-77 06 05
E-post: andreas.westergren@smp.se